

Cas UCIFA: guaposats a narcotrafic

El proper 27 de gener, la sala 3 de l'Audiencia Nacional jutjarà membres i màxims responsables de la UCIFA (Unitat Central d'Investigació Fiscal i Antidroga) implicats en el narcotràfic. EL TEMPS ha tingut accés al sumari.

A final dels anys vuitanta i principi dels noranta, els mitjans de comunicació d'arreu de l'estat espanyol anaven plens de notícies referides als èxits de la Guàrdia Civil en la lluita contra el narcotràfic. L'entrada de Luis Roldán com a director general de la institució feia augmentar el prestigi d'un cos policíac força qüestionat pel seu paper durant l'etapa franquista i encara en la transició.

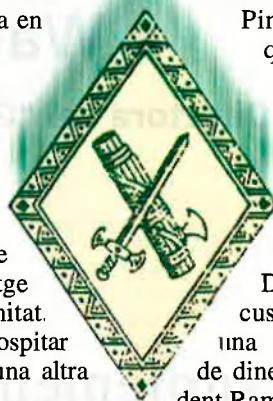
La Unitat Central d'Investigació Fiscal i Antidroga (UCIFA), una unitat d'elit de creació recent, era, en bona part, la responsable d'aquesta nova imatge d'eficàcia i modernitat. Res, però, no feia sospitar que la realitat fóra una altra de ben diferent.

El proper dia 27 de gener la sala 3 de l'Audiencia Nacional, presidida pel magistrat García Nicolás, jutjarà els màxims responsables de la UCIFA, al costat de confidents i narcotraficants, per cometre diversos delictes entre els quals hi ha el de tràfic d'estupefaents i la falsificació de documents oficials. Els suposats èxits d'aquesta unitat no eren més que una paròdia perfectament calculada a fi d'obtenir un brillant currículum a qualsevol

preu. Molts dels atestats de cada operació eren una vergonyant falsificació, i la major part dels membres de la tan lloada unitat d'elit, una colla d'individus amb una estranya concepció del deure.

Al juny de 1991, Vicente Domínguez Serrano, guàrdia segon adscrit a la UCIFA, era cridat al despatx del seu superior, el comandant José Ramón Pindado, "una persona que li agrada molt pressionar, i que parlant ja t'impresiona", segons declarà davant el jutge el guàrdia Doroteo Gómez Porras, també imputat al cas UCIFA. Sobre Domínguez requeria l'acusació d'haver acceptat una substanciosa quantitat de diners de mans del confident Ramon de Temple.

La reunió degué ser molt tensa. Pindado, volia castigar l'ambició del seu subaltern. Domínguez, que coneixia els mètodes expeditius de la UCIFA, va témer el pitjor: que els seus companys li col·loquessin droga al pis i acabara parant a la presó. És llavors que el guàrdia, atemorit, acudeix a la justícia. Les seves declaracions desencadenaren un escàndol de grans proporcions que acabaren per provocar el desmantellament d'aquesta unitat

Guardies civils narcotraficants

d'elit. La UCIFA, entre d'altres delictes, havia estat pagant amb considerables quantitats de droga els seus confidents, i no solament això, sinó que també havia importat cocaïna a fi de provocar espectaculars operacions policiaques en què es feia veure que es desmantellaven xarxes de narcotraficants que en realitat no existien.

Actes delictius que, segons consta en l'acta processal, van succeir "entre els dies 15 de gener de 1988 i 15 d'abril de 1991, primer de manera aïllada i esporàdica, i després sistemàtica i constant, en diverses ciutats de la geografia espanyola, fent-ho en la majoria dels supòsits, per ordre del superior jeràrquic corresponent".

A més de l'agent Vicente Domínguez, els altres penedits que acabaren declarant van ser el confident Ramon de Temple, el guàrdia civil Doroteo Gómez Porras, i el capità José Narciso Núñez Calvo, tots tres vinculats a la UCIFA.

Ramon de Temple: el confident. Ramon de Temple, fill d'una família de la burgesia catalana, és una de les peces clau de l'afer UCIFA. L'any 1987, es veu implicat en una operació de desembarcament de cocaïna a la platja de Cubelles (Garraf), que va ser descoberta casualment per la Guàrdia Civil. Ramon de Temple, llavors, assabentat del fracàs de l'operació, aconseguí fugir cap a Colòmbia per evitar la justícia. Però el paradís llatinoamericà aviat es va convertir en perillós i el 1990 començà a fer gestions per tornar a l'estat espanyol. Segons la declaració davant el jutge de 12 de desembre

de 1992 del guàrdia Doroteo Gómez Porras, Ramon de Temple es va posar en contacte amb la UCIFA i digué que "volia tornar". Les intencions de De Temple van ser comunicades al tinent coronel López Quintero, que en aquells moments dirigia la UCIFA. Ell no ho sabia però amb aquella trucada encetava la carrera de confident. El narcotraficant català amb la seva col·laboració podia ser de gran ajut per esclarir el sumari del cas Cubelles i així ho van creure els caps de la UCIFA que tot seguit van procurar-li el trasllat, un allotja-

La Unitat Central d'Investigació Fiscal i Antidroga (UCIFA) havia estat pagant amb droga els seus confidents i falsificant atestats.

ment i diners. "Jo vaig ser -declarà el guàrdia Gómez Porras, conexeidor de la xarxa de Cubelles- l'encarregat d'enviar-li els diners, mitjançant l'empresa de missatgeria DHL per al bitllet de tornada, i el 5 de juliol vaig anar a esperar-lo, sabent ja que venia via Holanda. El vaig rebre i aquí va començar la relació. Jo li vaig donar 300.000 pessetes que em va passar el coronel Ayuso, un alt comandament de la Guàrdia Civil".

Gómez Porras fins i tot acompanyà De Temple el dia després

ARXIU

de l'arribada a Madrid a la Fiscalia perquè declarés tot el que coneixia sobre l'operació del cas Cubelles.

En una carta del 17 d'octubre de 1992, Ramon de Temple, també explica al jutge de l'Audiencia Nacional Baltasar Garzón el primer contacte amb la Benemèrita: "Vaig mantenir els primers contactes amb la Guàrdia Civil el juliol de 1990. Per a mi va ser un orgull poder-ho fer, ja que sempre he sentit veritable admiració i respecte per aquesta meravellosa institució i segueixo pensant el mateix. Quan vaig arribar a Espanya, a Madrid concretament, procedent de Guayaquil, Equador, amb la intenció de descarregar la meua consciència davant la justícia espanyola, presentant-me davant el fiscal i el jutge, m'esperava el guàrdia civil de segona Doroteo Gómez Porras. I aquell mateix dia em va dur a menjar al restaurant Los Borrachos de Velázquez, on ens esperaven Manuel i José Luis, els que després passaren a ser *els Dalton*. Ambdós eren ex-presidiaris i, segons Doroteo Gómez Porras,

Ramon de Temple va tornar a Madrid per declarar davant el jutge Baltasar Garzón. Actualment és un testimoni protegit molt valuós per esclarir el cas UCIFA.

Jorge Argote, l'inquietant advocat del gene

ARXIU

El confident Ramon de Temple, dret, i el guàrdia civil Doroteo Gómez Porras als locals de la UCIFA. Les confessions de tots dos esclaran molts punts foscos d'aquest cas.

col·laboradors de la Guàrdia Civil. Tant és així, que em van explicar, aquell mateix dia, que havien fet una confiscació de 30 quilos a Girona.”

Els darrers mesos de 1990, la UCIFA ja havia entrat en una espiral d'actes delictius ben difícil d'aturar.

Des del mes de desembre de 1990 –segons l'acta de processament de 15 de febrer de 1993 signada per Baltasar Garzón– fins al mes d'abril de l'any 1991, ambdós inclosos, la Prefectura del Servei Fiscal és dirigida pel coronel Rafael Garabito Gómez i la Prefectura de la Unitat Central Antidroga (UCIFA), en els aspectes d'investigació i operatius, pel comandant José Ramón Pindado Martínez. “Aquest funcionari –explica l'acta– aprofitant el càrrec que detenia va disposar que els confidents i funcionaris a les seves ordres fessin les gestions necessàries per aconseguir diverses importacions de cocaïna des de Colòmbia. Això va donar carta de naturalesa a un sistema de retribució amb droga a les persones que col·laboraven habitualment amb la UCIFA,

**Aquestes
activitats delictives
van significar la
introducció a
l'estat de 2.100
grams d'heroïna
i de quasi 17
quilos de cocaïna.**

servint-se de la tècnica d'entrega controlada (vegeu requadre) per ‘cobrir de legalitat’ aquestes operacions i així poder detenir les persones a què prèviament havien induït a portar les substàncies.”

Fet i fet, les investigacions dirigides per l'Audiència Nacional de Madrid durant un període determinat van provar sobradament que les actuacions delictives de la UCIFA havien significat la introducció a l'estat espanyol de 2.100 grams d'heroïna i de quasi 17 quilograms de co-

caïna destinats al consum il·legal.

Els germans Dalton entren en acció. José Luis Recuero del Pino i José Manuel García Gutiérrez, coneguts amb el sobrenom dels Dalton, “dos antics narcotraficants barats”, segons declaració jurada de Ramon de Temple, van entrar en contacte amb el coronel Ayuso –llavors un dels alts comandaments de la Guàrdia Civil– el mes d'abril de 1990. Els Dalton van proposar al coronel una operació de tràfic de cocaïna mitjançant uns bolivians traficants. En aquest cas, l'objectiu consistia a fer venir un venedor de cocaïna, amb una partida de 30 quilograms, per enxampar-lo després a l'hotel i fer veure que l'operatiu havia provocat la caiguda d'una important organització de narcotraficants. Finalment, l'operatiu de la UCIFA va ser un èxit, i els Dalton van cobrar els seus serveis com a confidents amb part de la mateixa cocaïna comissada, i això, per ordre expressa del tinent coronel Quintero.

Els Dalton s'havien acabat

A DEL SER

ACION FISCA

miubarios

d'integrar de ple en l'engranatge corrupte de la UCIFA. "Han ficat a la garjola molta gent —declarà Ramon de Temple—, ja que es fan passar per compradors o venedors de cocaïna. Per exemple: un d'ells aixeca un client, 'Tens cocaïna?' 'Sí.' 'A quin preu?' 'A tal preu.' 'Home jo tinc un client per a tu.' Un fa d'intermediari, l'altre compra; en el moment de la compra pugen a l'habitació, i llavors ja està avisada la Guàrdia Civil; pugen i agafen el que té la cocaïna. Aquesta és la seva feina. Posa els pèls de punta per la quantitat de putades que han fet. Els Dalton van ser els que em van dir que tan sols em podien donar de recompensa dos quilos de cocaïna ja que el comandant només havia volgut pagar el 5% de la partida perquè no hi havia hagut detinguts".

I és que la UCIFA, a l'hora de reclutar "col·laboradors" per a les seves operacions contra el narcotràfic no tenia massa escrúpols. "Els Dalton són dos individus que van sempre molt ben vestits —declarà el capità Narciso Núñez Calvo, també imputat en el cas—. Els he vists dues vegades. Acostumen a vestir de blau marí, un és alt, calb, i l'altre és baixet i amb ulleres. Me'ls presentaren així: 'Aquests són els germans Dalton'. A mi particularment em va fer gràcia el tema per aquell vaquer dels còmics. Són uns col·laboradors molt habituals de la Prefectura del Servei Fiscal, no d'ara, sinó de fa molts anys, han treballat també molt amb el servei central d'estupefaents de la policia".

El guàrdia civil Doroteo Gómez Porras relata amb pèls i senyals com va posar en contacte Ramon de Temple amb els Dalton: "Tan bon punt va arribar, jo li vaig presentar José Luis Recuero i José Manuel Gutiérrez, es conegueren al restaurant Los Borrachos, i aquí, doncs li van dir que si volia guanyar diners havia de començar a col·laborar amb nosaltres". Ramon de Temple, al seu torn, va posar en contacte els Dalton amb Gustavo Peláez Brun, un *narco* colombià amb

Totes les claus del cas UCIFA

L'entramat d'operacions de la UCIFA i els seus mètodes corruptes d'actuació estan recollits en un sumari de quinze volums als quals ha pogut tenir accés EL TEMPS. Múltiples versions, declaracions contradictòries, converses enregistrades, acaraments, tot plegat fa que sigui un tema ben difícil de desllorigar. Aquestes són les claus per poder entendre un dels escàndols més esgarriuosos dels darrers anys.

UCIFA. La Unitat Central d'Investigació Fiscal i Antidroga creix i desplega les seves activitats més espectaculars durant el període de Luis Roldán com a director general de la Guàrdia Civil. Teòricament havia de ser una unitat d'elit amb competència per tot l'estat espanyol per lluitar contra el tràfic de droga.

Els delictes. La secció tercera de l'Audiència Nacional, presidida pel magistrat García Nicolás i els ponents Àngela Murillo i Ricardo de Prada, jutjarà alts càrrecs, caps intermitjos, guàrdies de la UCIFA, confidents policíacs i traficants. Un total de 23 processats hauran de respondre a les acusacions, entre d'altres, d'inducció al delicte amb la importació de droga per organitzar operacions contra xarxes de narcotraficants que no existien; de pagament amb droga als confidents; de falsificació d'atestats que amagaven aquestes operacions fraudulentas i d'haver introduït narcòtics il·legals al mercat clandestí. El judici és preveu que durarà 2 mesos i hi compareixeran més de 200 testimonis. Entre els testimonis hi haurà l'exdirector general per a la Seguretat de l'Estat, Rafael Vera, l'ex-director general de la Guàrdia Civil, Luis Roldán Ibáñez, i l'advocat dels guàrdies civils processats de la UCIFA, Jorge Argote.

Entrega controlada. Aquest mecanisme legal està recollit en l'article 11 del Conveni de Viena de l'any 1988, signat per tots els països occidentals, entre ells l'estat espanyol. El lliurament controlat consisteix que la policia sap que es cometrà un delicte de tràfic de drogues, però prefereix no actuar fins que no descobreixi tot l'entramat i pugui detenir tota una xarxa de traficants o, en tot cas, el màxim nombre d'aquests. Aquest procediment s'ha de sol·licitar al jutge i al fiscal encarregats de la investigació.

Ramon de Temple Llopis. És un dels confidents pagats amb droga pels membres de la UCIFA. De Temple es va oferir a col·laborar amb la justícia poc temps després d'esclatar l'afer. En l'actualitat és un testimoni protegit per la justícia. La seua declaració al llarg del judici és fonamental per esclarir el cas. La Fiscalia demana per a ell 9 anys de presó major i 100.000.001 pessetes de multa per un delicte contra la salut pública.

Comandant José Ramon Pinda-Martínez. Màxim responsable de la UCIFA quan aquesta feia les operacions fraudulentas de manera sistemàtica. La Fiscalia demana per a ell 24 anys i un dia de presó major i una multa de 100.100.001 pessetes i inhabilitació absoluta per dos delictes, un contra la salut pública i un altre de falsificació.

Luis Roldán Ibáñez. El cas UCIFA va esclatar quan estava com a director general de la Guàrdia Civil. Va ser el primer escàndol de la seva carrera política i va impedir el seu nomenament com a ministre del govern socialista. **E. I.**

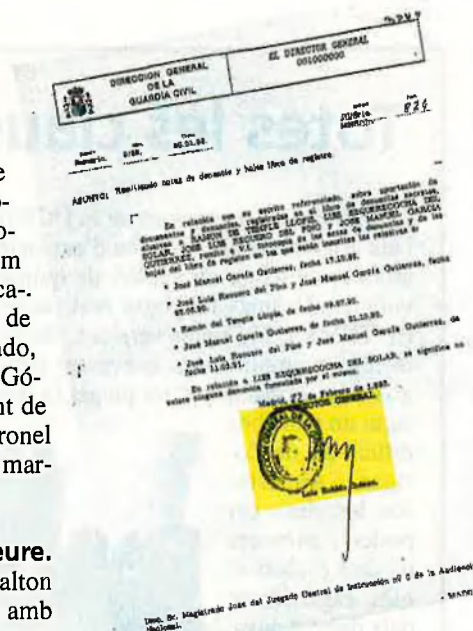
L'afer va ser tan escandalós que Luis Roldán

pedirí per negociar l'entrada a Espanya d'una important quantitat de cocaïna. Posteriorment, els Dalton hagueren de viatjar sense De Temple a Cartagena (Colòmbia) portant al damunt fotos que els assenyalaven com amics d'aquest i identificacions com si foren agents de duanes. El coronel Pindado, sempre segons el guàrdia Gómez Porras, estava al corrent de tot, i també el tinent coronel Quintero. S'havia posat en marxa l'"Operació Foxà".

Cornuts i pagar el beure. Després del viatge, els Dalton van tornar-se a entrevistar amb els *narcos* colombians Gustavo Peláez Brun i Juan Carlos Montoya, però aquest cop a Madrid i a fi d'ultimar l'operació. Els colombians es van hostajar a l'Hotel Foxà. I per no aixecar suspicàcies els va ensenyar un xec al portador d'1.200.000 dòlars amb el número 0005681 i que la Caixa Postal havia fet expressament a petició de la UCIFA.

Peláez Brun i Montoya es van empassar l'ham, tornaren a Colòmbia i des d'allà van fer un primer enviament de dues maletes soles amb 35 quilos de cocaïna. "Per major seguretat—segons consta en l'acta— el coronel en cap del servei va sol·licitar, en data 7 de desembre del 1990, l'autorització d'entrega controlada, al·legant que es tractava d'una organització quan era exactament el contrari, ja que des del principi la UCIFA havia provocat la venda i l'enviament de la cocaïna, i va aconseguir a més que la Fiscalia Especial Antidroga atorgués aquesta autorització el mateix dia 7 de desembre de 1990." La droga finalment arribava tal i com s'havia convingut amb els dos confidents el dia 19 de desembre de 1990.

Els Dalton i el guàrdia civil Doroteo Gómez Porras van traslladar les maletes fins l'Hotel Foxà. Tots tres van pujar a unes habitacions de l'establiment que prèviament havien estat reservades i on l'agent de la UCIFA va

Informe reservat de Luis Roldán. S'hi especifiquen els noms dels confidents vinculats a la UCIFA.

separar cinc quilos de cocaïna per pagar els confidents. Un cop feta la transacció, les maletes,

El comandant Pindado ordenà a De Temple que contactés amb el 'narco' Otto Merke perquè aquest enviés cocaïna a Espanya.

que els Dalton havien obert a la força, van dur-se a la seu de la UCIFA. El comandant José Ramón Pindado, quan va veure l'estat de les maletes, va enfurir-se amb el guàrdia Gómez Porras, "i li preguntà—relata l'acta— que qui era ell per autoritzar això, i aquell li contestà 'sóc el guàrdia Doroteo Gómez Porras, preguntí vosté al tinent coronel Quintero', i va afegir que també responia del pagament del 10% de la substància als confidents". Pindado va decidir que a partir d'aquell

moment tot passaria per les seves mans.

Tot i les irregularitats, el comandant tirà endavant la resta de l'operació, que es va acordar des de la mateixa seu de la UCIFA. Encara faltava l'enviament de dues noves maletes amb 58 quilos de cocaïna que van anar directament de Barajas a la Direcció General de la Guàrdia Civil el 28 de desembre de 1990. Als despatxos de la UCIFA i davant el comandant Pindado es van separar sis quilograms de cocaïna. Cinc foren entregats per Pindado i, en presència del sergent Gonzalo Méndez Gutiérrez, als germans Dalton pocs dies després de l'operació. Posteriorment els Dalton n'entregarien dos a Ramon de Temple Llopis. La paradoxa s'havia tornat a donar. La Guàrdia Civil, encarregada d'evitar el tràfic de droga, pagant amb ella els confidents, introduïa cocaïna al mercat. Si no fos així, aquesta substància mai no hagués arribat al consumidor.

El més curiós del cas és que el xec d'1.200.000 dòlars (aproximadament 120 milions de pessetes) que la Guàrdia Civil havia fet servir d'esquer per enganyar els *narcos* i que mai s'havia d'haver cobrat, va acabar fent-se efectiu en una oficina del Banc de Santander a Santa Fe de Bogotá.

'Si dius res et foto el carregador pels collons'. Després de l'"Operació Foxà", la UCIFA va optar per continuar amb els mateixos mètodes en la seva particular manera d'entendre la lluita contra el narcotràfic. La segona quinzena del mes de març el comandant Pindado ordenà a Ramon de Temple que es posara en contacte amb Otto Metke, un altre *narco* conegut del confident, a fi que aquest enviara cocaïna a Espanya.

"Uns dies abans d'arribar la cocaïna—confessa per escrit De Temple a Garzón— de Jaime Maldonado, l'home de Metke a Madrid, li vaig demanar diners

A DEL SERVI

ACION FISCAL

similari

per 'arreglar' les coses. Ens va citar a l'Hotel Convención del carrer d'O'Donell, en una cafeteria i, allí, em va entregar un milió de pessetes. Vaig treure del sobre 100.000 pessetes per enviar-les a Otto Metke a Colòmbia, i les 900.000 restants les vaig compartir amb el guàrdia civil de segona Vicente Domínguez Serrano, qui en aquells dies tenia un problema familiar amb un fill seu que s'estava quedant sord, i va aprofitar, segons em va dir ell, perquè la seua dona viatgés fora de Madrid a visitar un especialista. El que sí que em va sorprendre va ser la reacció quan rebé les 450.000 pessetes que li vaig donar als lavabos de la cafeteria. Em va dir textualment: 'Si fas algun comentari et foto el carregador als collons. A partir d'aquell moment, i veient el seu agraïment per rebre aquells diners que eren per a mi exclusivament i que vaig compartir de cor amb ell, ja em va començar a caure malament aquell individu i vaig tenir ganes de parlar amb el sergent Gonzalo per dir-li que no volia intervenir en cap negoci amb Vicente Domínguez Serrano". Com que l'operació ja estava en marxa, De Temple va preferir de moment no comentar amb ningú aquell incident.

Batibull a l'Hotel Liebany. Els primers dies d'abril, Luis Fernando Montoya, l'altre contacte a Madrid e Metke, confirmava a De Temple que un tal Jorge Coronel arribaria a Barajas amb deu quilos de cocaïna. De nou, Pindado va sol·licitar el permís d'una entrega controlada a la Fiscalia Especial Antidroga que li va ser concedit sense problemes.

Paral·lelament, i segons el que va instruir el jutge Baltasar Garzón, els guàrdies civils Doroteo Gómez Porras, Vicente Domínguez Serrano i els confidents Ramon de Temple i Luis Ezquercocha del Solar, un timador amb antecedents penals per homicidi, van planejar apropiar-se d'una part de la cocaïna que arribaria. L'entrega s'havia de fer al hotel

madrileny Liebany, i la colla va llogar una habitació contigua a on havia de fer-se l'entrega de droga.

El dia 4 d'abril de 1991, De Temple i el guàrdia Domínguez, fent-se passar pel seu nebot, van rebre a Barajas Jorge Coronel, la "mula", que transportava fins a Madrid els deu quilos de cocaïna. Mentrestant, a les immediacions del Liebany, l'operatiu muntat per la UCIFA i comandat per Pindado, estava a punt.

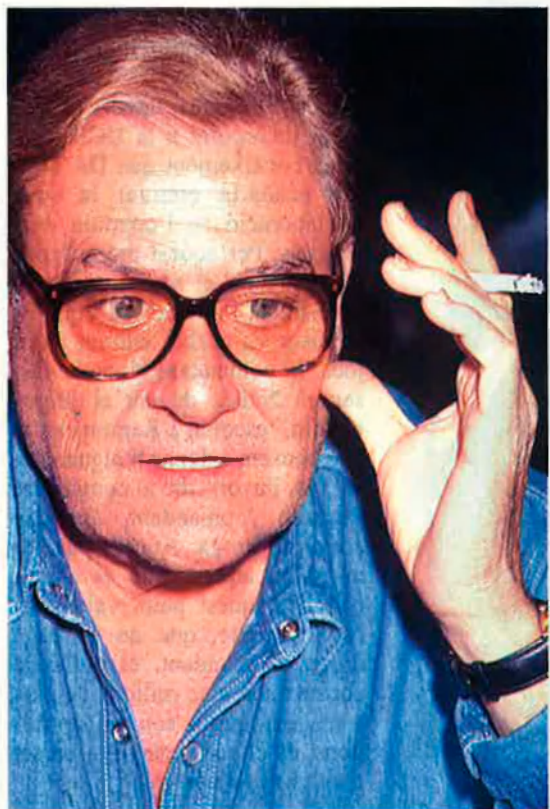
Ramon de Temple, va sortir de l'habitació amb dos quilograms de la mercaderia. A l'habitació contigua, els seus companys ja l'estaven esperant. La UCIFA finalment només comissà 8 quilograms, que serien traslladats a la seu de la unitat antidroga on, per ordre del comandant Pindado, es van apartar 500 grams de cocaïna. Aquesta quantitat servia per pagar al col·laborador De Temple.

L'atestat de l'operació, el 15/91

El capità Narciso Núñez es va trobar una unitat completament desfeta quan s'incorporà a la UCIFA procedent de Melilla.

del dia 4-5 d'abril de 1991, redactat pel sergent Méndez Gutiérrez –segons l'acta judicial– per ordre i indicació precisa del comandant Pindado, oblidava la reducció de 2,5 quilograms del total de la partida capturada.

'Operació Galileu', més del mateix. Pocs dies després de l'Operació Liebany, Ramon de Temple, a instàncies de Pindado, va demanar un nou enviament de cocaïna a Metke. El comandant volia un altre èxit al preu que fos.

Una nova operació fraudulenta s'havia engegat, aixoplugada, això sí, sota la protecció de la llei.

El dissabte 13 d'abril, Bernardino Garnica va arribar a Barajas amb la cocaïna. A l'aeroport, l'esperaven Teófilo Rodríguez Castellanos, l'home de Metke encarregat de recollir la mercaderia, Ramon de Temple i el guàrdia Vicente Domínguez Serrano, que es feia passar per un agent de duanes corrupte. Mentre Bernardino Garnica s'allotjava a l'Hotel La Habana, De Temple, el guàrdia encobert Vicente Domínguez i Teófilo Rodríguez visitaren el número 54 del carrer de Galileu.

Allà, Ramon de Temple va separar 3 quilograms de la mercaderia, amb els quals va sortir al carrer on ja l'esperava el capità Narciso Núñez Calvo per recollir-la. Núñez llavors entregà la droga al sergent Méndez perquè la traslladés a les dependències de la UCIFA. Mentrestant, els membres de la Guàrdia Civil deteniien Bernardino Garnica i Teófilo Rodríguez, a qui oficialment

La Guàrdia Civil va utilitzar Ramon de Temple per aconseguir entrar en contacte amb narcotraficants de Colòmbia i així poder organitzar operacions d'importació de cocaïna. Després es desmantellaven i es presentaven a la premsa com grans accions de la UCIFA contra les xarxes de narcotràfic.

i per manament judicial els incautaven 27,5 quilograms de cocaïna.

El capità Núñez, llavors recentment incorporat a la UCIFA, ja tenia coneixement que De Temple acabaria cobrant la seva col·laboració en l'operatiu amb drogues. Per aquest motiu havia discutit amb el seu superior, el comandant Pindado, tot i que finalment va acabar entrant en el joc. "El comandant Pindado -assegurà Núñez davant el jutge- em diu, 'escolta, a Ramon caldrà que pensem a donar-li alguna cosa' i jo, llavors, dic al comandant Pindado, 'comandant, sota cap concepte droga. Aquest paio és un xalat, aquest paio és un alcohòlic, aquest paio, vaja, sota cap concepte, que no es paga droga. Comandant, el quilo de cocaïna són cinc milions de pessetes, tres quilos són quinze milions, és el que guanyo jo en set o vuit anys de servei'".

UCIFA, una unitat no tant d'elit. Malgrat les operacions irregulars i la corrupció existent, la Unitat Central d'Investigació Fiscal i Antidroga de la Guàrdia Civil, continuava essent a la llum pública una de les millors armes de la seguretat de l'estat a fi de combatre el narcotràfic. De cara a la galeria, la UCIFA semblava que passava pels millors moments. Però portes endins les coses eren ben distintes.

Les declaracions del capità Narciso Núñez davant la justícia el dia 25 de novembre de 1992 són ben reveladores. Núñez s'havia incorporat a la unitat a principi de març de l'any anterior (1991) procedent de Melilla, on havia estat cap de la policia judicial de la Guàrdia Civil. El comandant Pindado, que des de feia temps necessitava un altre comandament a la seva unitat, fou qui va oferir-li el lloc.

"Jo venia de manar -declara Núñez-, diguem-ne, un grup de províncies, i el Grup Central, per les referències que tenia, havia de ser un grup ben dotat materialment, un grup ben organitzat en qüestió de personal, un grup

Ramon de Temple, a la dreta, acompanyat d'una noia i un dels 'narcos' colombians que enganyava. Així enviava cocaïna a l'estat.

"El més curiós del puritanisme de Pindado i Gonzalo és que tenien la barra de pagar amb cocaïna les feines fetes", declara De Temple.

amb gent ben preparada i amb un tema de treball molt clar i concret per a actuacions molt específiques. Però vaig arribar allí i em vaig trobar, bo, una unitat completament desfeta en el sentit que era una unitat que feia més de dos anys que cap capità hi havia anat a manar i la vacant que jo vaig acceptar s'havia anunciat com a mínim cinc o sis vegades els darrers dos anys."

Pel que fa a les irregularitats de la UCIFA, a causa de les quals també se l'imputa, Núñez també és força esclaridor: "Sí, el comandant Pindado em preguntà exactament com fèiem els serveis de droga a Melilla i jo l'hi vaig explicar: els serveis es fan,

o bé per controls fixos a la gent que intenta sortir pel port, o bé mitjançant una investigació pura, és a dir, punxant una pila de telèfons a gent en aquella zona, i a vegades per col·laboracions o confidències. En algun moment hi havia hagut premis en metàl·lic, durant cert temps es va pagar deu mil pessetes, no, mil pessetes el quilo de haixix a Melilla, sobretot estic parlant de serveis importants, és a dir, llanxes que sortien de la zona del nord del Marroc cap a la península. El que passa és que, en un moment donat, es va deixar de pagar i ja a partir d'aquell moment no hi va haver cap col·laborador més per allí. Em va fer una pregunta concreta: 'heu pagat amb droga en cap moment?' i jo li vaig dir 'en cap moment s'ha pagat en droga'. Sempre es va donar diners i el dia que la Direcció General de la Guàrdia Civil va dir que ja no ens quedaven diners, a partir d'aquell moment, aquell col·laborador se'n va anar a un altre cantó i crec, vaja, per les referències que tinc, se'n va anar a treballar a la policia."

Núñez va relatar també el frau que es feia a la justícia: "Es va utilitzar no sols la cobertura de la Fiscalia Antidroga, sinó que s'ha utilitzat guardies civils i en-

processats i 200 testimonis, Rafael Vera entre ells

tre ells em poso jo que m'he sentit enganyat completament en aquest tema. Perquè no és el mateix agafar el pobre desgraciat que ve amb la maleteta per portar la mercaderia, que agafar infraestructura, empreses, comptes, gent...".

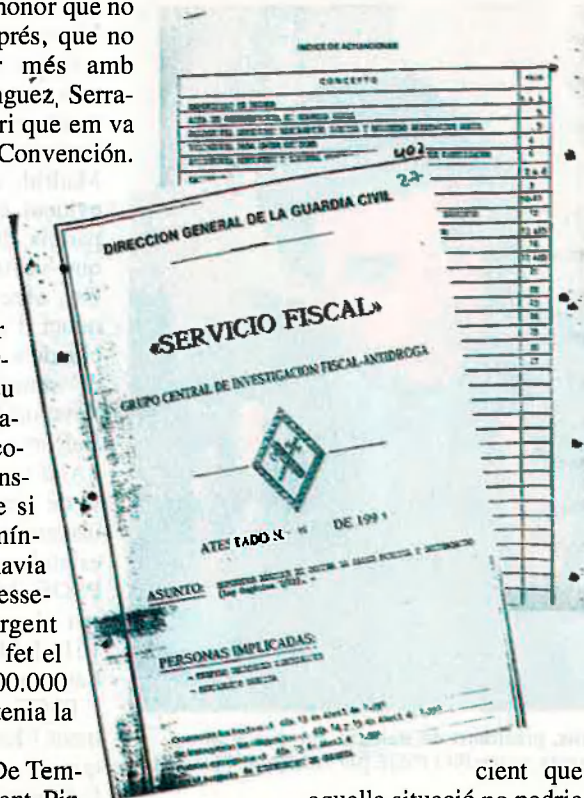
De Temple xerra més del compte. Després de l'"Operació Galileu", havien de continuar amb altres activitats operatives de la UCIFA, però De Temple en una conversa informal amb el sergent Gonzalo va provocar que tot se n'anés en orris. "Vaig dir a Gonzalo -va declarar De Temple a Garzón-, quan em va donar la seva paraula d'honor que no en parlaria després, que no volia treballar més amb Vicente Domínguez, Serrano pel comentari que em va fer a l'Hotel Convención. A més, feia pocs dies que li havia donat 300.000 pessetes al sergent Gonzalo per comprar un ordinador al seu fill, i m'imaginava que el meu comentari no transcendiria, ja que si Vicente Domínguez Serrano havia pres 450.000 pessetes, ell, el sergent Gonzalo, havia fet el mateix amb 300.000 pessetes, no entenia la diferència".

A desgrat de De Temple, el comandant Pindado es va assabentar de tot l'afer. "Em va interrogar dues vegades -continua Ramon de Temple-, em va fer signar una declaració en contra del guàrdia civil Vicente Domínguez Serrano, a la força, tant és així que d'una empenta vaig perdre la cadena i la medalla d'or que duia al coll i que mai més vaig recuperar. El més curiós d'aquest puritanisme demostrat pel comandant Pindado i pel sergent Gonzalo, és que tenien la barra de pa-

gar amb cocaïna les feines fetes. Feia pocs dies que del despatx del capità Núñez havien sortit tres quilos de cocaïna per pagar el meu servei del carrer de Galileu".

El comandant Pindado no podia consentir les ambicions al marge de l'ordre que ell controlava a la UCIFA, i immediatament va fer detenir Vicente Domínguez acusant-lo d'acceptar suborns. Pindado mateix, com a cap màxim de la UCIFA, va prendre declaració a tots els implicats, a qui prèviament ja havia dit el que havien d'explicar.

El guàrdia Domínguez, però, va ser posat en llibertat. Era cons-

cient que aquella situació no podria durar gaire, i que tard o d'hora els seus companys l'enfonsarien encara més, així que va tirar pel dret i va presentar-se en un jutjat de Madrid per explicar algunes coses de les que sabia. La punta de l'iceberg començava a descobrir-se.

Unitat desunida. Abans d'anar a veure el jutge, Domínguez va tornar a la seu de la UCIFA a recollir material. Fins i tot va ser descobert amb una minienregis-

tradora. Estava disposat a descobrir el pastís. L'actitud de Domínguez va posar en alerta tota la unitat, presa d'una desconfiança malaltissa de tots contra tots. Els confidents com Ramon de Temple van fer-se fonedissos d'un dia per l'altre.

Però la maquinària judicial ja estava en marxa i a poc a poc van anar caient. En un primer moment van ser de gran utilitat els penediments, a més del de Domínguez, el de Ramón de Temple i el de Doroteo Gómez Porras. Les seves confessions van provocar la caiguda de tota la UCIFA.

El proper dilluns, dia 27 de gener, a l'Audiencia Nacional de Madrid començarà el judici. La sentència serà el balanç definitiu d'una de les unitats estrella de l'etapa de Luis Roldán al capdavant de la Direcció General de la Guàrdia Civil.

Equip d'investigació

Dalt, Ramon de Temple a Colòmbia. De seguida que el cas UCIFA es va destapar va fugir a aquest país. Després, penedit, va tornar a l'estat espanyol per declarar sobre la seva activitat delictiva. A l'esquerra, còpia de l'atestat de 16 d'abril de 1991, inclòs al sumari del cas UCIFA, on es falsifica la realitat de l'"Operació Galileu".